

Oproep aan alle gebruikers van datawarehouses

Het Nationaal Datawarehouse Onderzoek 2005

Paul van der Linden en Hans Lamboo

Waar staan de Nederlandse datawarehouses anno 2005? Is het ons gelukt om de hooggespannen verwachtingen van tien jaar geleden te realiseren? Is deze periode lang genoeg geweest om het datawarehouse technisch gezien in de vingers te krijgen en genieten we inmiddels van de welverdiende complimenten van de business? En hoe staat het met de acceptatie van het datawarehouse en de datawarehouse-omgeving in het algemeen – wordt het inderdaad gezien als brenger van de 'single version of the truth'?

Al deze vragen staan centraal in het Nationaal Data Warehouse Onderzoek (DWO 2005) waarvoor congresvoorzitter en adviseur Rick van der Lans tijdens Database Systems de aftrap zal verrichten. Gedurende twee maanden staat op de website van DB/M een vragenlijst waarin gevraagd wordt naar de samenstelling, het gebruik, beheer en de acceptatie van datawarehouse-omgevingen. Database Magazine doet het onderzoek samen met Atos Origin, dat de resultaten zal analyseren (zie Cost & Life cycle Management, CLM) en samen met DB/M zal presenteren. Aan de hand van de antwoorden wordt een beeld verkregen van de stand van zaken in datawarehousing in Nederland in 2005. Omdat deelname aan het DWO 2005 geheel anoniem is, zal de terugkoppeling op geaggregeerd niveau plaatsvinden. Indien er nadrukkelijke interesse is in specifieke terugkoppeling over de eigen organisatie, zullen de gegevens van organisatie en deelnemer wel bekend moeten zijn. De resultaten van het DWO

2005 worden besproken en bediscussieerd in een aparte Expert Meeting, onder voorzitterschap van Rick van der Lans.

Deelnemers aan het DWO 2005 hebben 50 procent korting op de toegangsprijs (of de tweede deelnemer is gratis). Tijdens de DWO 2005 Expert Meeting zal ook de speciale uitgave van het DWO 2005 boek worden uitgereikt, waarin alle uitgangspunten, resultaten, conclusies en aanbevelingen zijn na te lezen.

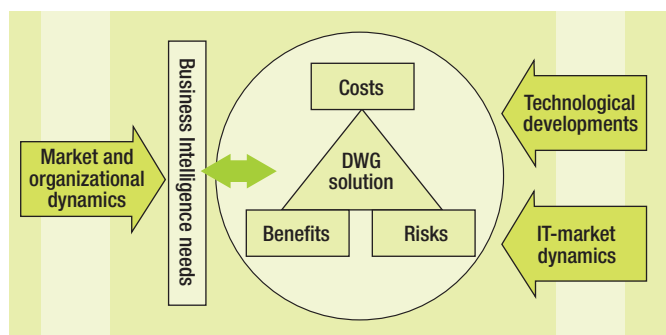
Doelgroep

Niet alleen voor organisaties die in het verleden een datawarehouse-project hebben doorgevoerd, maar ook voor organisaties waar dit (nog) niet het geval is, is het DWO 2005 van belang. Situaties waar management-informatie handmatig bij elkaar wordt getrokken, in Access wordt verzameld en via Excel wordt gepresenteerd, zijn even relevant als elke andere opzet. En onder omstandigheden kan het daarnaast ook optimaler blijken te zijn dan een veel duurder high-end oplossing. Zowel aan de IT-afdeling als aan de business-afdeling worden vragen gesteld. In de online-vragenlijst (die dus 15 maart wordt opengezet) kunt u aangeven tot welke categorie u behoort. Op basis hiervan worden de relevante vragen geselecteerd en voorgelegd.

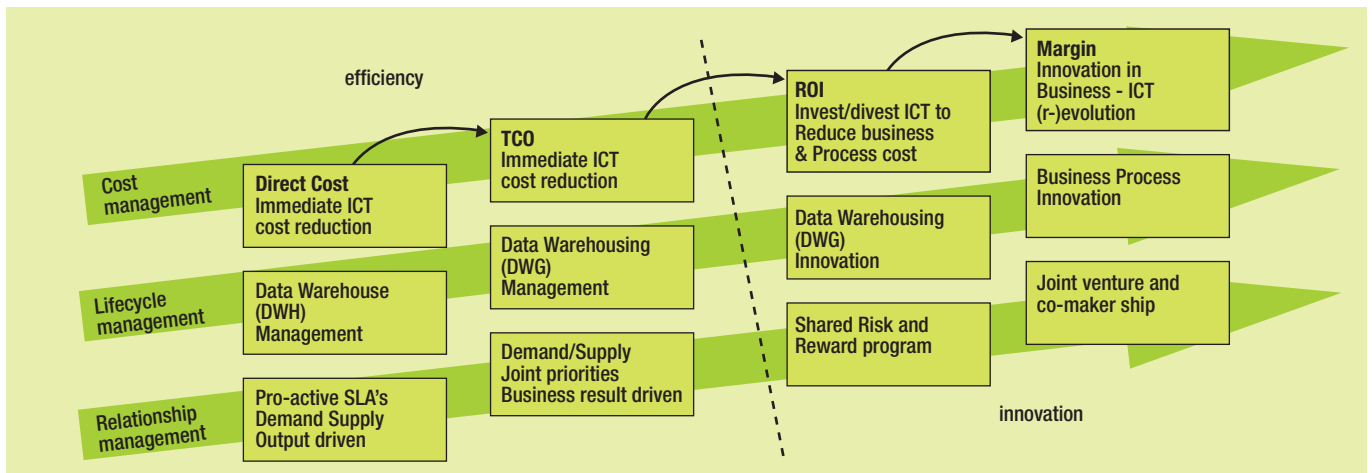
Waarom meedoen?

1. Deelnemers aan het DWO 2005 krijgen een speciale editie van het DWO 2005 boek waarin de gedetailleerde uitkomsten van het onderzoek staan beschreven, alsmede de conclusies en aanbevelingen. Ook wordt een presentatie gestuurd waarin het CLM-model en de resultaten van het DWO 2005 worden toegelicht.
2. Daarnaast hebben deelnemers aan het DWO 2005 tegen een gereduceerd tarief toegang tot de Expert Meeting eind juni (50 procent korting of de tweede deelnemer gratis) waarin de resultaten worden gepresenteerd en door experts worden besproken.
3. Tenslotte is het mogelijk om, indien u dit wenst, exclusief voor deelnemers kosteloos een terugkoppeling te krijgen over datawarehousing binnen uw organisatie, waarin advies ter verdere verbetering wordt aangereikt.

Van 15 maart tot 15 mei 2005 staat op de website van DB/M www.dbm.nl de vragenlijst online. Invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 20 minuten.

Afbeelding 1: Verschuivingen van de kosten/baten/risico-afweging bij een DWH-oplossing.

Afbeelding 2: Cost & Life cycle Management.

In het boek dat in juni zal verschijnen worden het gehanteerde model en de plateaus duidelijk beschreven. Per plateau worden uitdagingen genoemd en advies gegeven. Aan de hand van dit model kunnen organisaties zelf bepalen waar men zit, wat de *quick wins* zijn en welk advies van toepassing is. Daarnaast ontvangen deelnemers de presentatie waarin het CLM-model en de resultaten van DWO 2005 staan beschreven.

Achtergrond

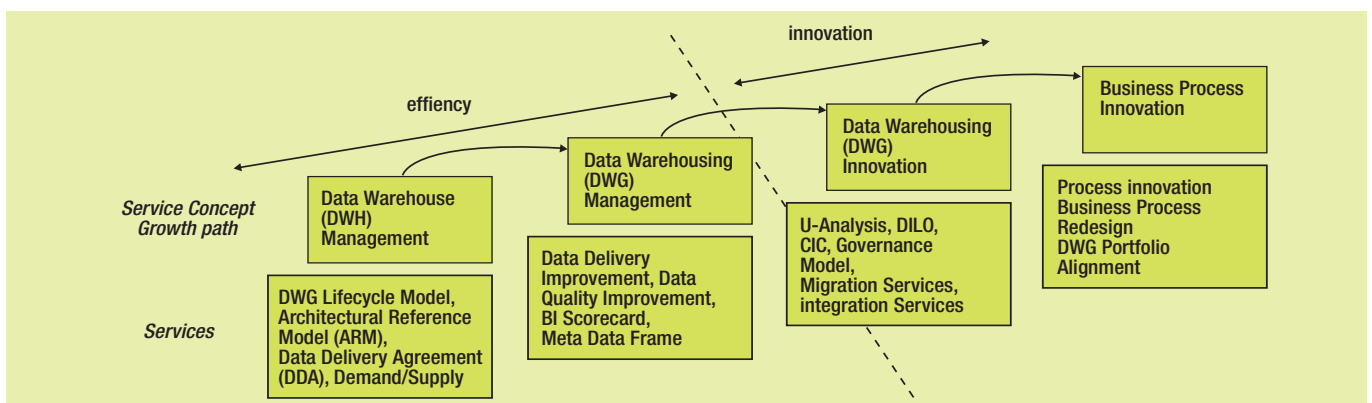
Dertien jaar na het verschijnen van Inmons boek 'Building the Data Warehouse' beschikken de meeste organisaties over een datawarehouse (DWH). Niet alle DWH's zijn opgezet zoals Inmon predikt. Misschien dat er wel meer DWH's zijn volgens de busarchitectuur van Ralph Kimball. De software om DWH-omgevingen mee vorm te geven zijn inmiddels ook aan hun zoveelste versie toe. Dat geldt zowel voor de zogenaamde ETL-tools, als voor de front-end tools. Maar ook de databases beschikken inmiddels standaard over specifieke DWH-functionaliteiten, zoals het ondersteunen van stermodellen en de beschikbaarheid van bitmap-indexing.

Maar belangrijker nog dan de bovengenoemde ontwikkelingen is de langzame, maar zekere verschuiving van een puur technische benadering van datawarehousing, naar een benadering waarin

het daadwerkelijke gebruik en de daadwerkelijke bijdrage aan de business centraal staan. De DWH's die de afgelopen dertien jaar zijn ontwikkeld zijn immers onvermijdelijk in een beheersituatie terechtgekomen. Waar in de beginfase nog voldoende belangstelling was voor het DWH en aandacht dat deze daadwerkelijk aansloot bij geformuleerde requirements, is het maar de vraag of dat in de daarop volgende periode eveneens het geval is.

Een DWH-omgeving bestaat uit vele verschillende componenten. In het traject tussen de operationele databronnen en het ontsluiten van de informatie uit het DWH bevinden zich de staging area, een eventuele operationele datastore, de DWH-database, datamarts en een (maar meestal meerdere) ontsluitingstool(s). Daar naast en daar tussen kunnen zich nog andere componenten bevinden zoals DWH-management tools, metadata tools etcetera. Kortom, als we er al vanuit gaan dat zo'n DWH-omgeving bij oplevering uit een optimale combinatie van al deze componenten bestaat, dan is het nog niet vanzelfsprekend dat het ook optimaal blijft. De volgende vier factoren werken namelijk in op de DWH-omgeving en kunnen voor verstoringen zorgen:

- Veranderingen in de markt: als de markt waarin de organisatie opereert sterk verandert, zal de informatiebehoefte eveneens sterk wijzigen. Denk aan wijzigingen in processen, procedures,

Afbeelding 3: Het datawarehousing-landschap kent een evolutionaire groei met vier plateaus.

structuren en de data die men wil vastleggen. Oorzaken van veranderingen zijn onder andere liberalisatie van de markt, belangrijke fusies en overnames, nieuwe richtlijnen zoals de Sarbanes-Oxley Act, Basel II en IFRS.

- Veranderingen binnen de organisatie: voorbeelden hiervan zijn het samenvoegen dan wel uit elkaar trekken van een marketing- en sales-afdeling, opzetten van een marketing intelligence-afdeling of het veranderen of meer expliciet oppakken van het gehanteerde besturingsmodel. In het kader van het laatste kan gedacht worden aan Corporate Performance Management (CPM), waarbij de geformuleerde strategie bedrijfsbreed wordt doorgevoerd en behaalde resultaten worden teruggekoppeld.
- Technologische veranderingen: technologische ontwikkelingen bieden vaak de mogelijkheid om het datawarehouse-proces goedkoper uit te voeren of bieden tegen een vergelijkbaar kostenniveau veel meer functionaliteit. Een voorbeeld hiervan is de web-ontsluiting van datawarehouses, als opvolger van het client/server-model. Maar ook verbeteringen op hardwaregebied (lagere kosten data-opslag; meer data-afhandeling tegen lagere kosten) zijn hiervan voorbeelden.
- Veranderingen in samenstelling van de IT-markt: het zal duidelijk zijn dat het verdwijnen van een leverancier wiens software men gebruikt een (potentieel) probleem vormt. Een overname is de afgezwakte variant ervan: wat gebeurt er met het betreffende product, zeker als de overnemende partij soortgelijke software bezit (bijvoorbeeld overname van Acta en Crystal door BO). Entree van dominante leveranciers in markten (bijvoorbeeld Microsoft in BI) verschuift eveneens de kosten/baten/risico-afweging van de DWH-oplossing.

De complexiteit van een DWH-omgeving (met vele componenten), in combinatie met de bovengenoemde factoren, zorgen ervoor dat er nog veel te winnen is in datawarehousing.

Cost & Life cycle Management (CLM)

Het doel van datawarehousing is om de organisatie te voorzien van relevante management-informatie. Alles wat zich bevindt tussen de operationele systemen die de data aanleveren en het daadwerkelijk gebruik van management-informatie is de DWH-omgeving. Om te bepalen hoe goed organisaties erin slagen om de gevraagde management-informatie te leveren, moet dus het samenwerkend geheel van wat de DWH-omgeving heet onder de loep worden gelegd.

Om het datawarehousing-landschap in kaart te brengen zijn vier plateaus gedefinieerd:

- Data Warehouse (DWH) Management: hier ligt de nadruk op het DWH in technische zin. Datawarehousing wordt veelal gezien als een project. Het realiseren van de DWH-constructie (voldoen aan de business requirements) staat centraal.
- Data Warehousing (DWG) Management: de nadruk ligt (ook) op de inbedding van de gerealiseerde datawarehouse-oplossing. Er is ook aandacht voor beheer, organisatieaspecten, rollen en processen.

Doe mee met het Nationaal Data Warehouse Onderzoek 2005!

Dat is simpel:

- de vragenlijst gaat op 15 maart 2005 online
- ga daarna naar www.dbm.nl
- klik op het logo DWO 2005
- log in met gebruikersnaam dbm & password dwo2005
- vul de vragenlijst in (circa 20 minuten).

De resultaten:

- leest u samengevat in Database Magazine 4
- worden uitgebreid gepresenteerd en bediscussieerd tijdens een Expert Meeting op 29 juni 2005 – deelnemers aan het DWO 2005 krijgen 50 procent korting op de toegangsprijs
- worden vastgelegd in een boek – gratis voor bezoekers aan de Expert Meeting.

- Data Warehousing Innovation: de nadruk is verschoven naar gebruik en acceptatie. Meer organisatie-onderdelen maken voor een groter deel van hun werkzaamheden gebruik van datawarehousing.
- Business Process Innovation: datawarehousing als bron voor organisatieverandering. Informatie uit het datawarehouse staat hier centraal en suggereert kansen en signaleert bedreigingen.

Organisaties die zich op een specifiek plateau bevinden kunnen binnen dat kader evolutionair groeien. Tussen de verschillende plateaus doen zich echter crises voor. Er is extra inspanning nodig om hier doorheen te breken en een volgend plateau te bereiken.

Ook is het zo dat een uitdaging niet op elk niveau even belangrijk is. Organisaties die een veelheid van DWH-issues hebben, moeten zich er dus van bewust zijn welke van deze issues, gegeven hun DWH-plateau, nu relevant zijn en welke issues voorlopig niet geadresseerd hoeven te worden.

Het plateau waarop datawarehousing zich bevindt is niet goed of slecht. Het wordt bepaald door de situatie waarin de betreffende organisatie zich bevindt. Waar het om gaat is dat een organisatie en DWH-omgeving optimaal op elkaar zijn afgestemd. Dat kan uiteraard op elk niveau. Wie wil weten waar we in Nederland anno 2005 staan – en hoe de eigen organisatie hier tegen afsteekt – wordt dan ook opgeroepen om mee te doen aan het Nationaal Data Warehouse Onderzoek.

Paul van der Linden (Paul.PFH.vanderLinden@AtosOrigin.com) is senior consultant Data Warehousing/BI bij Atos Origin en geeft leiding aan Data Warehousing Cost & Lifecycle Management (CLM).

Hans Lamboo (Hans.Lamboo@Array.nl) is hoofdredacteur van Database Magazine.